

НЕВПОКОРОЕНА ПТИЦЯ

У своєму житті я бачила різних людей, але такого титана сили волі з ніжним жіночим обличчям зустрічаю вперше. У двері долі стукає посріблений 70-річний ювілей, а на обличчі з такими правильними рисами – справжнісінький спалах літа, тепла і дивовижної, поюнацьки ворохобної любові, про яку навіть мріяти даровано не кожному. А в неї її безліч, от лишень мріяти ту любов чим, якими одиницями? Поетові, мабуть, – поезією! Величною, мудрою, вишуканою і витонченою... Скільки тієї любові віддала людям відома поетеса, наша землячка - Ніна Опанасенко.

Такі дивні очі Бог також дарує не кожному. Вони зачаровують із першого погляду, але саме в таких диво-очах легко прочитується невимовне страждання.

Справді, болить, болить нестерпно, а ще більше болить від усвідомлення того, що майже ніхто навіть із висококваліфікованих лікарів достеменно не знає, чому її рідкісна хвороба супроводжується таким страшним побічним ефектом. Кажуть, у світі подібних випадків щось близько десяти.

Розповідає пані Ніна цікаво, згадує молодість і свою довгу кошу, перераховує кожен видану збірку і тільки

добрими словами згадує людей, які зустрілися на життєвому шляху. То вже вдача така – про людей думати й говорити лише хороше!

Загорілися очі в Ніни Петрівни, коли запропонувала надрукувати в газеті щось цікаве з її творчого доробку. На хвилюк замислилася, мовляв, кому вже воно треба, але перемогло те, що притаманне тільки митцям, – бажання віддати часточку себе людям. Жінка обережно погодилася, але те, що вона запропонує надрукувати свою епістолярну спадщину, – було дивиною і для мене особисто. Таких теплих і щирих рядків я ще не читала ніколи...

“До мене заходить, як сонце, людина”

З архіву письменниці

Із виступу учениці ЗОШ № 9 Оксани Афанасьєвої на творчому вечорі Ніни Опанасенко в Будинку органної музики, 2002 р.:

«Коли наша вчителька української мови і літератури Галина Григорівна Войтенко розкаже нам про життєвий і творчий шлях Ніни Опанасенко, то вмовкають навіть затяті бешкетники. Дівчатка ж, котрі, закохуючись, пишуть імена своїх хлопців на дзеркалах і більше зігхають, ніж спішать до знань, раптом тягнуться до поезії, читаючи, випишуючи рядки й цілі вірші... і яюсь аж притишено говорять між собою: «Певно, вона хотіла багати, ходити, любити...А була самітня, одна».

Хлопці та дівчата, послухавши вчительку, розуміли: щось інше ще має бути в їхньому житті, що душі мало радіти... Душі треба боліти за когось, за щось... Хоча б за чайку, народжену поетичною уявою Ніни Петрівни Опанасенко:

*К нам однажды постучали:
- Не разделите ль печали?
Мы сквозь двери: - Ради Бога,
Нам своей хватает боли...*

*Но опять к нам постучали:
- Не разделите ль печали?
- Что за шумки? Бойтесь Бога!
Нам своей хватает боли...*

*И опять к нам постучали.
Дверь открывши, видим чайку,
Улетающую чайку...
Чайка, чайка!..*

Подумалось: якщо існують озера любові, що сприяють піднесенню душі, то чому не можуть існувати сади мужності, що активізують душу до праці, сприяють її очищенню, надихають...»

Витяг із листа Раї М. (с. Боргничі), 1982 р.:

«Яка ж ви молодець! І в біді вмієте жити радісно!.. Читаю ваші сонячні поезії – не скажеш, що їх писала хвора дівчина... Зрівнюю вірші зі своїми барвистими виши-

ванками! Ви як жниця, що цілий день працює, а увечері задовольняється збіжжям.»

Витяг із листа Лариси К. (м. Чернігів), 1982 р.: «Дорога Ніно! Читала твої вірші і плакала...»

Ти живеш наддивовижу – не думаючи про біду. Щаслива! Мені б напитися такої стійкості, кріпкого духу твого й возродитися, бо я нікчема...

Кисну й кісну в сльозах.»

Лист із Лютіжа, 1983 р.:

«Ніно, я з Лютіжа, що означає – я майже поруч з тобою! Звуть мене Романом, і я майже не читав поезії. А твої вірші прочитав – до кінця!»

Я гарний чубатий хлопець! І хотів би допомогти гарній українці. Напиши, чим тобі допомогти. Я кріпкий і вмю все робити – на городі, в садку.

Вірші твої чудові і квітеня стоїть зачудований... моїм знайомством із тобою! І я віднині читатиму поезію, я хочу кохати, я хочу любити!».

Витяг із листа Івана Лазьо (с.Турка), 1983 р.:

«Коли я думаю про тебе в твоїх поезіях, виникає відчуття, що я доторкаюся до твого високого духу. Щось перехоплює горло, витискає сльози - і твоїх гарноощих очей все більше і більше в мені. Короткі осінні дні стають ще коротшими, десь відступають холодні дощі. Мої суглоби – чутливі, капризні, як діточки, - розслаблюються і не нагадують про себе, мовчать, як сонна кицька у доброї хазяйки на колінах. Цей стан свій я назвав би рефреном кохання...»

Лист (як крик!) з неволі...:

«Что такое поэзия? Возможность уйти от страданий или возможность убежать от таких, как я?»

Даже если вы не страдаете от одиночества, даже если вы окружены друзьями, испытайте себя на большую человечность к человеку, далекому от вашего идеала – напишите хоть маленькое письмо».

14.04.1984

Шановна поетко!

Твоїми віршами пахнуть вечірні некошені трави!

Я завжди кажу своєму синку: «Коли в тебе буде кінць – тоді пізнаєш землю; коли ти пізнаєш поезію – ти цілуватимеш землю!»

Увечері разом читали твої вірші, що надруковані в газеті «Молодь України» - як хороше ти проспівала про сільських молодців!

Бажаю тобі, щоб тебе покохав справжній чоловік, з яким би в разі разом зустрічали своїх друзів, щоб тобі було несамітно, коли вони розійдуться по домівках.

Степан, Харківщина»

Витяг з листа Лариси М.

(м. Київ), 1984р.:

«Читала Ваші листи й перечитувала! Раптово щось заболіло в грудях... Це мое закам'яніле серце?! Не врилося, що воно може реагувати-віддукуватися на гарне – не мое! Невже у мені ще живе справжня людина, котра бажає в першу чергу добра ближньому, а потім уже собі?»

Ніно, чи можете облікувати випробування, що випали на вашу

долю? Їх багато! Як багато криги взимку... І все одно я схожу жовчю до вашого багатства від Господа-Бога – уміння творити! Ви народжені з сімома г'ядями на чолі! Та ще й умієте працювати...»

Кожен із нас упродовж земного життя несе свій хрест, який не вибираємо і не можемо змінити, хоча часто жалиємося одне одному, що заважка ця ноша, що немає сил іти далі, бідкаємося: чому непосильний вантаж звалено саме на наші плечі.

Поетеса Ніна Опанасенко, наша землячка, наділена Всевишнім не лише важелезним хрестом, який, вірваючись у виснажене хворобою тіло, спричиняє надлюдські страждання, а й великим талантом – дивом Словотворення. І те диво надійною свічечкою осяває шлях не лише самій поетці, а й усім, хто коли-небудь доторкнувся до її глибокої душі чи до її творчості. Вогник тієї свічечки відбивається в дзеркаліках наших душ – і розгортається в неперепутне багаття **Доброти, Любові, Вдячності, Сили волі, Мужності, Стійкості, Життєвої Мудрості.**

ЗАБІГАЙТЕ

*Більше в будні, ніж у свято,
Забігайте, друзі вірні.
Хіба бідність винувата,
Що не бачимось вічністю?*

*Не якісь там поторочі –
У туманах, негарздах,
Обнімось, найдорожчі,
Заживуть скоріше рани.*

*Забігайте, друзі, щоби
Ні об чім не жалкувати,
Сірих буднів сірий човник,
А пливемо, як у свято.*

*Забігайте! В моїм серці –
Ваші радіщі і втрати.
Забігайте і за себе,
І за мого брата...*

